

«Amanat» Сақтандыру компаниясы» Азаматтық Қоғамы

**20.12.2018 ж.
Директорлар Кеңесі Шешімімен
Бекітілген
Хаттама**

**Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті
сақтандыру ережелері**

Алматы қ., 2018 ж.

Мазмұны

1. Жалпы ережелер	2
2. Сақтандыру объектілерінің тізімі	4
3. Сақтандыру сомаларын анықтау тәртібі. Сақтандыру сыйлықақысы	5
4. Сақтандыру жағдайларының тізімі	11
5. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың негіздері	12
6. Шарттың қолданылу мерзімі және орны	13
7. Шарттың бекітілу тәртібі	13
8. Тараптардың құқықтары мен міндеттері	17
9. Сақтандыру жағдайы орын алғандағы Сақтанушының әрекеттері	20
10. Сақтандыру жағдайының орын алуын және сақтандыру төлемінің мөлшерін негіздейтін құжаттар тізімі	21
11. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары	22
12. Сақтанушыға не Сақтандырылушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың жетіспеушілігі туралы хабарлау мерзімдері	22
13. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру, не одан бас тарту туралы шешімді қабылдау мерзімдері	23
14. Шарттың тоқтатылу жағдайлары	23
15. Дауларды шешу тәртібі, оның ішінде міндетті сақтандыру жөнінде туындайтын дауларды реттеу ерекшеліктері	25
16. Қосымша шарттар	25

1. Жалпы ережелер

1. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың осы ережесі (бұдан әрі - Ереже) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, "Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – заң) сәйкес әзірленді.
2. Осы Ережеге сәйкес "Amanat" Сақтандыру компаниясы" Акционерлік қоғамы (бұдан әрі - Сақтандырушы) көлік құралдарының иелерімен азаматтық-құқықтық жауапкершілікті міндетті сақтандыру шарттарын жасасады.
3. Осы Ережеде келесі негізгі ұғымдар пайдаланылады:
 - 1) "бонус-малус" жүйесі - көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін есептеу кезінде сақтанушыға (сақтандырылушыға) осы жүйе бойынша тиісті санат бере отырып, оның кінәсінен сақтандыру жағдайларының болуына немесе болмауына қарай жоғарылататын немесе төмендету коэффициенттерін қолдану арқылы пайдаланылатын жеңілдіктер мен үстемеақылар жүйесі;
 - 2) жәбірленуші - көлік құралын пайдалану нәтижесінде өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтірілген, оны өтеу жөніндегі міндет Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көлік құралының иесі ретінде сақтанушыға (сақтандырылушыға) жүктелген адам;
 - 3) жолаушы - тасымалдаушымен ауызша немесе жазбаша нысанда тасымалдау шартын жасасқан жеке тұлға;
 - 4) кешенді шарт - сақтандыру полисінде көрсетілген көлік құралдарының екі және одан да көп бірлігінің иесі болып табылатын жеке тұлға жасасатын және тек бір сақтандырылған жеке тұлғаға қатысты әрекет ететін көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты;
 - 5) көлік құралы иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі - жеке және заңды тұлғалардың көлік құралын жоғары қауіптілік көзі ретінде пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген өтеу міндеті;
 - 6) көлік құралын пайдалану - көлік құралын жолдармен, сондай-ақ оларға іргелес жайластырылған немесе бейімделген және көлік құралдарының қозғалысы үшін пайдаланылатын аумақтармен жүріп-тұру үшін пайдалану;
 - 7) көлік құралының иесі - көлік құралын меншік құқығында, шаруашылық жүргізу құқығында немесе жедел басқару құқығында не кез келген басқа да заңды негізде (мүліктік жалдау шартында, құзыретті органның көлік құралын беру туралы өкімі күшіне қарай және басқа да заңды негізде) иеленетін жеке немесе заңды тұлға;
 - 8) көлік оқиғасы - көлік құралынан бөлінген бөліктердің және ондағы жүктің көлік құралын пайдалану процесінде және оның қатысуымен туындаған, сондай-ақ нәтижесінде үшінші тұлғаларға зиян келтірілген оқиға;
 - 9) пайда алушы - Заңға сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;
 - 10) сақтандыру жағдайы-басталған кезде сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

- 11) сақтандыру омбудсманы - "Сақтандыру қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сақтандыру нарығына қатысушылар арасындағы келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын өз қызметінде тәуелсіз жеке тұлға;
- 12) сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;
- 13) сақтандыру сыйлықақысы - сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізуге міндеттемелер қабылдағаны үшін сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы;
- 14) сақтандыру төлемі - сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;
- 15) сақтандырушы - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының аумағында сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензия алған, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) шартта белгіленген сома (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті заңды тұлға;
- 16) сақтандырылушы - өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын тұлға;
- 17) сақтанушы - сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы бір мезгілде сақтандырылушы болып табылады;
- 18) стандартты шарт - сақтандыру полисінде көрсетілген көлік құралының иесі болып табылатын жеке немесе заңды тұлғамен жасалатын және бір немесе бірнеше сақтандырылған тұлғаларға қатысты қолданылатын көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты;
- 19) тікелей реттеу - көлік оқиғасында жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеуді жәбірленушіде көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған сақтандырушы жүзеге асыратын сақтандыру жағдайын реттеу механизмі.

2. Сақтандыру объектілерінің тізімі

4. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру объектісі (бұдан әрі - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру) сақтандырылған адамның Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген көлік құралын жоғары қауіптілік көзі ретінде пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу міндетіне байланысты мүлктік мүддесі болып табылады.
5. Төмендегі құралдар иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандыруды талап етеді:
 - 1) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде тіркелген (мемлекеттік тіркеуге жататын) жеңіл, жүк автокөліктері, автобустар, шағын автобустар және олардың базасында жасалынған көлік құралдары, мотокөліктер мен олардың тіркемелері (жартылай тіркемелері), сондай-ақ трамвайлар мен троллейбустар;
 - 2) Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген (әкелінген) көліктер;
 - 3) Ереженің 5-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген, дайындаушы-

ұйымдардан, жөндеу және сауда ұйымдарынан, Кедендік бақылау органдарынан тіркеу орнына өз жүрісімен жеткізілетін, сондай-ақ иесінің тұрғылықты жерінің өзгеруіне немесе меншік құқығының өзгеруіне байланысты жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшесі есептен шығарған көлік құралдары.

7. Көлік құралы иесінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі ол пайдаланатын көлік құралының әрбір бірлігі бойынша сақтандырылуға жатады.
Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін ерікті сақтандыру шартын жасасу көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу жөніндегі міндеттен босатпайды.
8. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының аумағына басқа мемлекетте тіркелген көлік құралы кірген жағдайда оның иесі осы мемлекет пен халықаралық шарттың талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасы таныған көлік құралы иелерінің жауапкершілігін сақтандыру шартын жасаған жағдайда жасалмайды.
9. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде мемлекеттік тіркеуге және есепке алуға жатпайтын (трамвайлар мен троллейбустарды қоспағанда) көлік құралдары иелерімен жасаспайды.
10. Қызметтік немесе еңбек міндеттерін орындауына байланысты, оның ішінде көлік құралының иесімен еңбек немесе өзге де шарт негізінде, не көлік құралы иесінің қатысуымен оның еркін білдіруі негізінде мәміленің жазбаша нысанын ресімдемей, көлік құралын басқаратын адамның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандыруға жатпайды.

3. Сақтандыру сомаларын анықтау тәртібі. Сақтандыру сыйлықақысы

11. Бір сақтандыру жағдайы бойынша сақтандырушы жауапкершілігінің шекті (сақтандыру сомасы) көлемі (айлық есептік көрсеткіштерде):
 - 1) әрбір жәбірленушінің өміріне немесе денсаулығына келтірілген және (немесе) келесі салдарларға алып соққан зиян үшін:
өлім - 2000;
мүгедектіктің белгіленуі:
I топ - 1600,
II топ - 1200,
III топ - 500;
«мүгедек бала» - 1000;
Мүгедектіктің белгіленуінсіз болған мертігу, жарақат немесе денсаулығына өзге де зақым шығыстарын нақты шығыстар мөлшерінде-амбулаториялық және (немесе) стационарлық емдеу, бірақ 300 ден аспайтын мөлшерде;
 - 2) бір жәбірленушінің мүлкіне келтірілген зиян үшін — келтірілген зиян мөлшерінде, бірақ 600-ден аспайтындай;
 - 3) бір мезгілде екі және одан да көп жәбірленушінің мүлкіне келтірілген зиян үшін — келтірілген зиян мөлшерінде, бірақ әрбір жәбірленушіге 600-ден аспайтын мөлшерде. Бұл ретте барлық жәбірленушілерге сақтандыру төлемдерінің жалпы мөлшері 2 000-нан аспауы тиіс. Асып кеткен жағдайда зиян мөлшері сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемінен сақтандыру төлемі әрбір

- жәбірленушінің мүлкіне келтірілген зиянға мөлшерлес дәрежеде жүзеге асырылады.
12. Өлімге немесе мүгедектікке байланысты жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі сақтандырушының Ереженің 11-тармағында белгіленген жауапкершілік мөлшері шегінде жүзеге асырылады.
 13. Сақтандыру төлемінің мөлшерін есептеу үшін Қазақстан Республикасының заңнамалық актісіне сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асыру күніне белгіленген айлық есептік көрсеткіш пайдаланылады.
 14. Сақтандырушы Сақтанушының (сақтандырылушының) шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, егер мұндай шығыстар қажет болса немесе сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жүргізілген болса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, өтеуге тиіс.
Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, бұл ретте сақтандыру төлемінің және шығыстар өтемақысының жалпы сомасы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспауға тиіс. Егер шығыстар сақтанушының сақтандырушының нұсқауларын орындау нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қатыссыз толық мөлшерде өтеледі.
Көрсетілген шығыстарды сақтандырушы оларды тартқан адамға тікелей өтейді.
 15. Келтірілген зиянды толық өтеу үшін жауапкершіліктің шекті көлемі жеткіліксіз болған кезде сақтанушы жәбірленушіге сақтандыру сомасы мен зиянның нақты мөлшері арасындағы айырманы өтейді.
 16. Жәбірленуші қайтыс болған жағдайда жәбірленушіні жерлеуді жүзеге асырған адамға сақтандырушы жерлеуге арналған шығыстарды жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде өтейді.
 17. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде төленетін жыл сайынғы сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін көлік құралын тіркеу орнына, көлік құралының түріне, сақтандырылушының (сақтандырылушының) жасына және жүргізу тәжірибесіне, пайдалану мерзіміне байланысты негізгі сақтандыру сыйлықақысы қолданылады көлік құралы және азаматтық-құқықтық жауапкершілік сақтандырылған адамдардың кінәсі бойынша сақтандыру жағдайларының болуы немесе болмауы (бонус-малус жүйесі), Ереженің 19-26 тармақтарында көзделген коэффициенттер қолданылады. Заңда көзделмеген басқа себептер бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін азайтуға немесе көбейтуге жол берілмейді.
 18. Базалық сақтандыру сыйлықақысы 1,9 айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде белгіленеді.
 19. Көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

р / с	облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың атауы	Көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттің мөлшері (Астана, республикалық және облыстық маңызы бар қалалар үшін)
-------	---	---

1	2	3
1.	Алматы облысы	1,78
2.	Оңтүстік Қазақстан облысы	1,01
3.	Шығыс Қазақстан облысы	1,96
4.	Қостанай облысы	1,95
5.	Қарағанды облысы	1,39
6.	Солтүстік Қазақстан облысы	1,33
7.	Ақмола облысы	1,32
8.	Павлодар облысы	1,63
9.	Жамбыл облысы	1,00
10.	Ақтөбе облысы	1,35
11.	Батыс Қазақстан облысы	1,17
12.	Қызылорда облысы	1,09
13.	Атырау облысы	2,69
14.	Маңғыстау облысы	1,15
15.	Алматы	2,96
16.	Астана	2,2

20. Ереженің 19-тармағында көрсетілген өзге қалалар мен елді мекендер үшін жылдық сақтандыру сыйлықақысын есептеу үшін қосымша 0,8 мөлшерінде түзету коэффициенті пайдаланылады.
21. Көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген жағдайда тіркеу аумағы бойынша 4,4 мөлшерінде коэффициент қолданылады. Ереженің 5-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайларға көлік құралын тіркеу аумағы бойынша коэффициенттер қолданылмайды.
22. Көлік құралының типі бойынша коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ р/с	Көлік құралының түрі	Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Нормативтік құқықтық актісіне сәйкес жіктеу	Көлік құралының түрі бойынша коэффициент мөлшері
1	2	3	4
1.	Жеңіл	«В» - толық салмағы 3500 кг аспайтын және жүргізушінің отыруынан басқа отыратын орындарының саны 8аспайтын автокөліктер	2,09
2.	16-дан аспайтын жолаушы орны бар автобустар (қоса алғанда)	«Д» - жолаушыларды тасымалдауға арналған және жүргізушінің орындығынан басқа, 8-ден астам отыратын орны бар автокөліктер	3,26
3.	16-дан асатын жолаушы орны бар автобустар	«Д» - жолаушыларды тасымалдауға арналған және жүргізушінің орындығынан басқа, 8-ден астам отыратын орны бар автокөліктер	3,45
4.	Жүк тасымалдайтын көліктер	«С» - толық салмағы 3500 кг асатын жүк автокөліктері	3,98

5.	Троллейбустар, трамвайлар	Троллейбустар, трамвайлар	2,33
6.	Мотокөліктер	«А» - мотоциклдер, мотороллерлер және басқа мотокөлік құралдары	1,00
7.	Тіркемелер (жартылай тіркемелер)	«Е» - «В», «С» немесе «Д» көлік құралдарының санаттарына жататын тартқыштары бар көлік құралдарының құрамдары	1,00

23. Жасына және жүргізу өтіліне байланысты коэффициенттер жеке тұлғалар үшін мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ p/c	Жасы және жүргізу өтілі	Жасы және жүргізу өтіліне байланысты коэффициент мөлшері
1	2	3
1.	25 жылдан кем / жүргізу өтілі 2 жылдан кем	1,10
2.	25 жылдан кем / жүргізу өтілі 2 жылдан астам	1,05
3.	25 жас және одан жоғары / жүргізу өтілі 2 жылдан кем	1,05
4.	25 жас және одан жоғары / жүргізу өтілі 2 жылдан астам	1,00

24. Заңды тұлғалар үшін Ереженің 23-тармағында көзделген коэффициент 1,2 мөлшерінде белгіленеді.

25. Көлік құралын пайдалану мерзіміне байланысты коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

№ p/c	Көлік құралын пайдалану мерзімі	Көлік құралын пайдалану мерзіміне байланысты коэффициент мөлшері
1	2	3
1.	7 жылға дейін (қоса алғанда)	1,00
2.	7 жылдан жоғары	1,10

26. Сақтандыру мерзімі аяқталғаннан кейін тиісті санат беріле отырып, "бонус-малус" жүйесі бойынша коэффициенттер мынадай мөлшерде белгіленеді:

Сақтандыру мерзімінің басындағы санат	Коэффициент мөлшері	Сақтанушының (сақтандырылушының) кінәсінен сақтандыру жағдайларының болуын ескере отырып, сақтандыру мерзімі аяқталғаннан кейінгі санат				
		0 сақтандыру жағдайы	1 сақтандыру жағдайы	2 сақтандыру жағдайы	3 сақтандыру жағдайы	4 және одан да көп сақтандыру жағдайы
1	2	3	4	5	6	7
Санат М	2,45	0	М	М	М	М

Санат 0	2,30	1	М	М	М	М
Санат 1	1,55	2	М	М	М	М
Санат 2	1,40	3	1	М	М	М
Санат 3	1,00	4	1	М	М	М
Санат 4	0,95	5	2	1	М	М
Санат 5	0,90	6	3	1	М	М
Санат 6	0,85	7	4	2	М	М
Санат 7	0,80	8	4	2	М	М
Санат 8	0,75	9	5	2	М	М
Санат 9	0,70	10	5	2	1	М
Санат 10	0,65	11	6	3	1	М
Санат 11	0,60	12	6	3	1	М
Санат 12	0,55	13	6	3	1	М
Санат 13	0,50	13	7	3	1	М

Сақтанушыға (сақтандырылушыға) берілетін «бонус-малус» жүйесі бойынша санантты есептеу уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде көзделген тәртіппен жыл сайын жүргізіледі.

27. Сақтандырушы "бонус-малус" жүйесі бойынша коэффициенттерді қолдануы үшін сақтандырушы деректер базасынан алған сақтанушыға (сақтандырылушыға) берілген санат туралы ақпараты бар сақтандыру есебі негіз болып табылады. Деректер базасында сақтанушы (сақтандырылушы) туралы ақпарат болмаған жағдайда сақтандырушы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жаңа мерзімге жасасу кезінде сақтанушы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандырудың алдыңғы шартының түпнұсқасын ұсынған кезде Ереженің 26-тармағында келтірілген кестеге сәйкес төмендету коэффициентін қолданады.
28. Сақтандырушы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымды және уәкілетті органды хабардар етуге міндетті.
29. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде сақтанушыға алғаш рет 3-санат беріледі.
30. Ереженің 26-тармағында көзделген коэффициенттер Ереженің 76 және 78-80-тармақтарында көзделген жағдайларда азаматтық-құқықтық жауапкершілігі басталған жеке тұлғаларға және заңды тұлғаларға қолданылмайды.
31. Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кіру жағдайларын қоспағанда, он екі айдан аз мерзімге көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде көлік құралының бірлігі үшін сақтандыру сыйлықақыларының мөлшері келесі формула бойынша есептеледі:

$$CC = ЖСС * n/N,$$
мұндағы:
CC – он екі айдан кем мерзімге жасалатын көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);
ЖСС – жылдық сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);
n - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау мерзімі (күндермен);

N - 365 күн (кібісе жылдарда 366 күн).

Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген жағдайда көлік құралының бірлігіне арналған сақтандыру сыйлықақысының мөлшері мынадай формула бойынша есептеледі:

$CC = ЖСС * K$, мұндағы:

СС – Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген жағдайда он екі айдан кем мерзімге жасалатын көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);

K - Ереженің 32-тармағында көрсетілген Қазақстан Республикасының аумағында болу мерзіміне байланысты түзету коэффициенті.

32. Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кіру кезеңінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде мынадай коэффициенттер белгіленеді:

№ p/c	Шет мемлекеттерде тіркелген және Қазақстан Республикасының аумағында уақытша пайдаланылатын көлік құралдары иелерінің азаматтық жауапкершілігін міндетті сақтандыруды жүзеге асыру кезіндегі сақтандыру мерзімі	Коэффициент
1	15 күнге дейін (қоса алғанда)	0,2
2	16 күннен 1 айға дейін	0,3
3	2 ай	0,4
4	3 ай	0,5
5	4 ай	0,6
6	5 ай	0,65
7	6 ай	0,7
8	7 ай	0,8
9	8 ай	0,9
10	9 ай	0,95
11	10 ай және одан астам	1

33. Кешенді шарт бойынша сақтандыру сыйлықақысы көлік құралының бір бірлігі үшін төленеді, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру полисінде көрсетілген көлік құралдары үшін белгіленген сақтандыру сыйлықақылары мөлшерінің ең үлкен шамасына тең айқындалады.
34. Стандартты шарт бойынша сақтандыру сыйлықақысы әр сақтандырылушы бойынша есептеледі және мөлшерде сақтанушының төлеуіне жатады, мөлшерінің ең көп шамасына тең, сақтандыру сыйлықақылары, және әр сақтандырылушы бойынша есептелген.
35. Көлік құралдары иелері - Ұлы Отан соғысының қатысушылары және оларға теңестірілген адамдар, I және II топтағы мүгедектер, зейнеткерлер, стандартты келісім-шарт жасасу кезінде Ереженің 17-34-тармақтарына сәйкес есептелген сақтандыру сыйлықақысының елу проценті мөлшерінде сақтандыру жарналарын төлейді.
- Егер көлік құралын осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген тұлғалар санатына жатпайтын басқа да иелер басқаратын болса, онда көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру мұндай үстемесіз жүзеге асырылады.
36. Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасаған жағдайда сақтандырушының қалауы бойынша сақтанушыға Ереженің 17-34-тармақтарына

сәйкес есептелген төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының он пайызынан аспайтын мөлшерде жеңілдік берілуі мүмкін.

Бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының жалпы сомасы мен сақтандыру сыйлықақысының мөлшері көлік құралы иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында жеңілдікпен (бар болған кезде) көрсетілуі керек.

Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын басқа жолдармен сақтандырушының интернет-ресурсын, оның ішінде сақтандыру агенттері арқылы пайдаланбай-ақ жасасқан кезде жеңілдіктерге жол берілмейді.

37. Егер көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы бір жолғы төлеммен төлейді.
38. Сақтандырушы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеуді көздеуге құқылы. Бұл ретте сақтандырушы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының барлық қолданылу мерзімі ішінде сақтанушы алдында жауапты болады. Сақтанушының кезекті сақтандыру жарнасын төлемей сақтандырушы үшін көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға негіз бола алмайды.
39. Сақтандырушы сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы сақтандыру сыйлықақысын қолма-қол ақшасыз тәсілмен төлеу мүмкіндігін береді.
40. Кезекті сақтандыру жарнасын уақтылы төлемеген кезде сақтанушы сақтандырушыға Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабында белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

4. Сақтандыру жағдайларының тізімі

41. Сақтандыру жағдайы деп сақтандырылған адамның көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көрсетілген көлік құралын пайдалану нәтижесінде зардап шегуші деп танылған адамдардың өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне келтірілген зиянды өтеу бойынша сақтандырылушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі танылады.
42. Зардап шегушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянның мөлшері тиісті ұйымдар берген құжаттар негізінде Заңға сәйкес айқындалады.
43. Сақтандырушы уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген нысан бойынша залал мөлшерін анықтау туралы өтініш негізінде он жұмыс күні ішінде мүлікке келтірілген залалдың мөлшерін анықтайды.
44. Көлік құралына келтірілген залал мөлшерін сақтандырушы уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес анықтайды.
45. Мүлкіне зиян келтірілген пайда алушы осы мүлікті ол немесе сақтанушы (сақтандырылушы) сақтандырушыға зиян мөлшерін айқындау туралы өтініш бергенге дейін, көлік оқиғасынан кейін қандай жағдайда болған күйде сақтауға, сондай-ақ көрсетілген өтініш берілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде сақтандырушыға бүлінген мүлікті тексеру жүргізуге мүмкіндік беруге міндетті.
46. Егер Сақтандырушы Ережелердің 43-тармағында белгіленген мерзімде келтірілген зиянның мөлшерін анықтамаса, сақтандыру полисін ұстаушы (сақтандырылған) немесе жәбірленуші (пайда алушы) немесе олардың өкілдері бағалаушының қызметтерін қолдана алады және мүлікті қалпына келтіруді (жоюды) бастай алады.

Сақтанушы (сақтандырылған) немесе жәбірленуші (пайда алушы) немесе олардың өкілдері келтірген бағалаушының қызметтеріне жұмсалған шығындарды сақтандыру төлеміне қарамастан сақтандырушы өтейді.

47. Көлік құралына келтірілген зиян мөлшерін бағалаушы осы Ережелердің 44-тармағында көрсетілген уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес анықтайды.
48. Ереженің 46-тармағында көзделген жағдайда бағалаушы жүргізген көлік құралына келтірілген зиянның мөлшерін айқындау нәтижесін сақтандырушы жәбірленушіге (пайда алушыға) немесе оның өкіліне сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қабылдайды.
49. Сақтандырушы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісіне сәйкес айқындалған зиян мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асырады.
50. Сақтандырушының пайда алушыға тиесілі сақтандыру төлемінен зиян мөлшерін анықтауға байланысты өз шығыстарын ұстап қалуға құқығы жоқ.
51. Сақтандыру жағдайын қасақана жасау, сондай-ақ сақтандыру төлемін заңсыз алуға бағытталған өзге де алаяқтық әрекеттер Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

5. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың негіздері

52. Егер сақтандыру жағдайы төменде келтірілген салдарлардан туындаған болса, сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан толық немесе ішінара бас тартуға құқылы:
 - 1) Қажетті қорғаныс және төтенше жағдайда жасалған әрекеттерді қоспағанда, сақтандыру жағдайының туындауына немесе оның пайда болуына бағытталған пайда алушының қасақана әрекеттері;
 - 2) Пайда алушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған іс-әрекеттері негіз болып табылады.
53. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына мыналар негіз бола алады:
 - 1) Пайда алушының залал келтіруге кінәлі тұлғадан залалдың тиісті өтемін алуы;
 - 2) сақтанушының (сақтандырылған адамның) көлік құралын жарыстарда, сынақтарда немесе жүргізуді үйретуге арнайы пайдалануы;
 - 3) көлік құралын тиеу немесе түсіру кезінде зиян келтіру;
 - 4) жәбірленушінің ақша, бағалы қағаздар, алтын, күмістен жасалған өнімдерді бағалы заттар, әшекейлер, өнер туындылары немесе басқа да құндылықтар түріндегі мүлкіне келтірілген зиян;
 - 5) зардап шегушінің Ереженің 45-тармағының талаптарын бұзуы.
54. Сақтандыру жағдайы төмендегі себептердің салдарынан туындаса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:
 - 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті зақымданудың әсері;
 - 2) әскери іс-әрекеттер;
 - 3) азаматтық соғыс, әр түрлі халық толқулары, жаппай тәртіпсіздік немесе ереуілдер.
55. Сақтандыру полисінде көрсетілген бүлінген көлік құралы үшін сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

	Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру ережелері	20.12.2018ж «4» Баспа Алдыңғы баспа 13.08.2018ж. «3».	беті 13 / 24
---	---	--	---------------------

56. Сақтандырушы Ереженің 5-бөлімінде көзделмеген негіздер бойынша сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы емес.

6. Шарттың қолданылу мерзімі және орны

57. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.
58. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты ол күшіне енген күннен бастап он екі ай мерзімге жасалады.
59. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жеке немесе заңды тұлғада көлік құралын иелену құқығы туындаған кезден бастап, бірақ осы көлік құралы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелерінде мемлекеттік тіркелген (қайта тіркелген) кезден бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмей жасалуға тиіс.
60. Келесі жағдайларда Ереженің 58-тармағында көзделгеннен өзге мерзімге көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасуға рұқсат етіледі:
- 1) көлік құралын алты айдан кем емес маусымдық пайдалану кезінде;
 - 2) сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру жүйесіне қатысатын мәжбүрлеп таратылатын сақтандыру компаниясының кредиторларымен (сақтанушыларымен);
 - 3) Ереженің 5-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайларда, көлік құралын мемлекеттік тіркеудің алдындағы, кемінде күнтізбелік бес күндік мерзімге;
 - 4) көлік құралы Қазақстан Республикасының аумағына уақытша кірген жағдайда уақытша келудің барлық кезеңіне, бірақ кемінде күнтізбелік бес күндік мерзімге.
61. Егер Қазақстан Республикасы жасасқан халықаралық шартта өзгеше көзделмесе, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу аумағы Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі.

7. Шарттың бекітілу тәртібі

62. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру заңға сәйкес сақтанушы мен сақтандырушы арасында жасалатын шарт негізінде жүзеге асырылады.
63. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтіруден туындайтын міндеттемелер бойынша сақтандыру төлемдерін, жәбірленушінің моральдық шығыны мен жоғалған пайдасын, оның ішінде мүліктің тауарлық құнын жоғалтуды, сондай-ақ тұрақсыздық айыбын, жәбірленушілердің тауарларды жеткізу немесе жұмыстарды орындау (қызметтер көрсету) шарттарын, оның өзге келісімшарттар (келісімдер) бойынша міндеттемелерін бұзуына байланысты шығындарды өтеуді қоспағанда, сақтандыру төлемдерін қарастырады.
64. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушыға Заңда белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

65. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттары мынадай түрлерге бөлінеді:
 - 1) стандартты;
 - 2) кешенді.
66. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтандырушының сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеуі арқылы жасалады.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын есептеу және сақтанушыны, сақтандырылушыны сәйкестендіру үшін қажетті деректері бар өтініші негіз болып табылады.
67. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтанушының қалауы бойынша сақтандырушыға жазбаша өтініш беру не сақтанушы мен сақтандырушы арасында сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, электрондық нысанда ақпарат алмасу жолымен жасалуы мүмкін.
68. Сақтандыру полисінде Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 826-бабында санамаланған талаптардан басқа, сақтандырушының бір сақтандыру жағдайы бойынша жауапкершілігінің шекті көлемінің мөлшері және шарт түрі көрсетілуі тиіс.
69. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыруы туралы сақтандыру полисінің мазмұны мен ресімделуі жөніндегі талаптар Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленеді.
70. Сақтандыру полисіне өзгерістер мен толықтырулар енгізуге жол берілмейді.
71. Егер сақтандырушы көлік құралының иелері үшін сақтанушының (сақтандырылушының) немесе жәбірленушінің жағдайын Заңмен қарастырылған жағдаймен салыстырғанда нашарлататын жағдайларда жасаса, онда сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандырушы сақтанушы (сақтандырылушы) мен жәбірленуші алдында заңмен белгіленген шарттар бойынша жауап береді.
72. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасқан кезде сақтандырушының интернет-ресурсы сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу үшін пайдаланылады.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау үшін сақтанушыдан электрондық нысанда өтініш берген кезде мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану талап етілмейді.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын электрондық нысанда жасасу үшін пайдаланылатын сақтандыру ұйымдарының интернет-ресурстарының тізбесі деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның интернет-ресурсында орналастырылады.
73. Сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) мен сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.
74. Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушы төмендегі мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге міндетті:

1) сақтанушыға көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу не оны жасасудан бас тарту туралы хабарламаны (бас тарту себептерін көрсете отырып) электрондық хабарлама түрінде дереу жіберу;
2) деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның ақпараттық жүйесі арқылы сақтанушының көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша ақпаратты тексеру мүмкіндігі;
3) сақтанушы үшін сақтандырушының интернет-ресурсына тәулік бойы қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда сақтау;
4) сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға) сақтандырушыға электрондық нысанда ақпарат (өтініштер, хабарламалар және (немесе) өзге де құжаттар, мәліметтер) жасау және жіберу мүмкіндігі:
көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының мәліметтерін өзгерту, қайта ресімдеу;
көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату;
сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлама;
келтірілген зиянның мөлшеріне бағалау жүргізу;
сақтандыру төлемін алу.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарлама деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан жіберіледі.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарламаның тәртібі мен мазмұнына қойылатын талаптарды уәкілетті орган айқындайды.

75. Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеген жағдайда алғашқы сақтандыру жарнасын) төлеген күннен бастап сақтандырушы ұсынған талаптарда осы сақтандыру шарты сақтанушы жасаған болып есептеледі.
76. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасқан кезде сақтанушы Ережеде көзделген сақтандыру талаптарымен танысқаннан кейін сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеген жағдайда бірінші сақтандыру жарнасын) төлейді, сол арқылы оған ұсынылған талаптарда осы қосылу шартын жасасуға өзінің келісімін растайды.
77. Сақтандырушы интернет-ресурсын тәулік бойы пайдалана отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.
78. Сақтандыру агенттерінің сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы ақпараттық өзара іс-қимыл арқылы электрондық нысанда сақтандыру шарттарын жасасуға арналған сақтандыру ұйымдарының ақпараттық жүйелерін пайдалана отырып, көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу жөніндегі қызметіне жол берілмейді.

79. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді жеке тұлға біржолғы төлеммен жүргізеді.
80. Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша оларды міндетті техникалық байқаудан өткізу және жол қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті органның тіркеу бөлімшелері сақтандыру орындарының агенттік қызметтерін ұсынатын осы жерлерде қаржылық қызмет көрсететін ұйыммен жасалады.
81. Стандартты шарт бойынша бір немесе бірнеше көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.
82. Стандартты шарт пайдаланылатын көлік құралының әрбір бірлігіне жасалады.
83. Сақтандыру полисінде сақтанушы (сақтандырылған, сақтандырылған) және пайдаланылатын көлік құралы туралы мәліметтер болуы тиіс.
84. Стандартты шарт бойынша сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтанушының (сақтандырылушының) үшінші тұлғаларға зиян келтіруі нәтижесінде пайда болған немесе:
 - 1) сақтанушының (сақтандырылушының) қатысуымен оны басқаруға құқығы бар адам көлік құралын жүргізуі;
 - 2) жазбаша нысанда жасалған, сақтанушымен (сақтандырылған) еңбек немесе басқа шарт негізінде адамның көлік құралын басқаруы;
 - 3) сақтандырушы (сақтандырылған) келтірілген залал үшін жауапты болса, көлік құралын заңсыз иемденіп алған тұлғаның көлік құралын басқаруы.
85. Кешенді келісім бойынша екі немесе одан да көп көлік құралының иесі болып табылатын жеке тұлғаның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.
86. Кешенді шарт барлық пайдаланылатын көлік құралдарына жасалады.
87. Сақтандыру полисінде сақтанушы (сақтандырылушы) - жеке тұлға және ол пайдаланатын көлік құралдары туралы мәліметтер болуы тиіс.
88. Кешенді шарт бойынша сақтанушының (сақтандырылушының) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтанушының (сақтандырылушының) үшінші тұлғаларға зиян келтіруі нәтижесінде пайда болған немесе:
 - 1) көлік құралын басқару құқығы сақтанушының (сақтандырылушының) қатысуымен жүргізуі;
 - 2) сақтандырушы (сақтандырылған) келтірілген залал үшін жауапты болса, көлік құралын заңсыз иемденіп алған адамның көлік құралын басқаруы.

8. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

89. Сақтанушының құқықтары:
 - 1) сақтандырушыдан көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру талаптарын, сақтандыру шарты бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап ету;
 - 2) сақтандыру жөніндегі бірыңғай дерекқорды (бұдан әрі - дерекқор) қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан міндетіне деректер базасына ол бойынша мәліметтерді енгізу кіретін сақтандырушымен жасасқан көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты туралы мәліметтердің деректер базасында болуы туралы ақпарат сұратуға құқылы. Бұл құқық сақтандырылған адамға да қолданылады;

- 3) сақтандырушы жүргізген келтірілген зиянның және сақтандырушы жүзеге асырған сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау нәтижелерімен танысу;
 - 4) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату;
 - 5) Ереженің 119-121-тармақтарында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгіну;
 - 6) өтініш пен қоса берілген құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі арқылы жіберу;
 - 7) Заңда көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін алуға құқылы.
- Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

90. Сақтанушының міндеттері:

- 1) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген мәліметтерден басқа, Сақтандырушыға Заңға сәйкес көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартына енгізу үшін қажетті мәліметтерді, оның ішінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандырудың алдыңғы шарттары, сақтандыру жағдайлары мен сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты ұсыну;
 - 2) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақыларын төлеу;
 - 3) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты адамға кері талап ету құқығының сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге міндетті.
- Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

91. Сақтандырушының құқықтары:

- 1) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген мәліметтерден басқа, сақтанушыдан Заңға сәйкес көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартына енгізу үшін қажетті мәліметтерді, оның ішінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандырудың алдыңғы шарттары, сақтандыру жағдайлары мен сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты ұсынуды талап ету;
- 2) тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан олардың құзыретіне қарай сақтандыру жағдайының басталу фактісін және жәбірленушіге келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжаттарды сұрату;
- 3) көлік оқиғасының себептері мен өзге де мән-жайларын анықтау;
- 4) Заңда көзделген жағдайларда зиян келтіргені үшін жауапты адамға кері талап қою құқығын пайдалану;
- 5) Ереженің 5-бөлімінде көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

- Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарына қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.
- 92. Сақтандырушының міндеттері:**
- 1) сақтанушыны (сақтандырылушыны) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру талаптарымен, оның ішінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын Тараптардың құқықтары мен міндеттерімен таныстыру;
 - 2) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу бойынша сақтанушыға (сақтандырылушыға) сақтандыру полисін ресімдеу;
 - 3) заңда көрсетілген тұлғаларға сақтандыру сыйлықақысын төлеу жөнінде жеңілдік беру;
 - 4) көлік оқиғасы туралы хабарлама алған кезде оны дереу тіркеу;
 - 5) жәбірленушіден немесе Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты келтірілген зиянның орнын толтыруға құқығы бар адамнан жазбаша сұрау түскен күннен бастап бір жұмыс күні ішінде көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасағаны туралы жазбаша мәліметтерді (тегі, аты, әкесінің аты (егер болса) полис ұстаушының жеке басын куәландыратын құжатта, көлік құралының мемлекеттік тіркеу нөмірінде, кінәлі болып табылатын полис иесінің тұжырымының нөмірі мен күні көрсетіледі;
 - 6) мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініш бойынша сақтанушының (сақтандырылушының) не жәбірленушінің (пайда алушының) немесе олардың өкілдерінің мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініші бойынша заңда белгіленген мерзімдерде және тәртіппен мүлікке келтірілген зиянның мөлшерін есептеуді жүргізуге және зиян мөлшері туралы есеп пайда алушыға танысуға беру;
 - 7) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушы өтеуге тиіс зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бұл туралы жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, өтініш берушіге хабарлау;
 - 8) сақтандыру жағдайы басталған кезде Заңда белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүргізу;
 - 9) келтірілген зиянды өтеу туралы жазбаша талаппен жүгінген кезде Заңның 26-1-бабында көзделген тәртіппен келтірілген зиянды Заңда белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде өтеу жүргізу;
 - 10) сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) өтініш алған кезде сақтанушының (жәбірленушінің, пайда алушының) талаптарын қарауға және дауды реттеудің одан әрі тәртібін көрсете отырып, бес жұмыс күні ішінде жазбаша жауап беру;
 - 11) сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды сақтандыру омбудсманына алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде қайта жіберу;
 - 12) сақтанушыға (сақтандырылушыға) сақтандыру жағдайы кезінде шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында өзі шеккен шығыстарды өтеу;

13) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге міндетті.

Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңдарына қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

93. Жәбірленушінің құқықтары:

- 1) сақтандырушыға нәтижесінде сақтанушы (сақтандырылушы) зиян келтірген көлік оқиғасы туралы хабарлау;
- 2) сақтанушының (сақтандырылушының) орнына сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды жинауды жүргізуге және оларды сақтандырушыға табыс ету;
- 3) кез келген медициналық мекеменің қызметтерін пайдалану;
- 4) сақтандырушы жүргізген келтірілген зиянның және сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау нәтижелерімен танысу;
- 5) жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтіруге кінәлі адамның сақтандырушыға көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының болуы туралы мәліметтерді (сақтанушының Тегі, Аты, Әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген болса), көлік құралын тіркеудің мемлекеттік нөмірі, жасалған нөмірі мен күні) растау туралы жазбаша өтініш жасау;
- 6) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының болуы не болмауы туралы мәліметтерді (сақтанушының Тегі, Аты, Әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген болса), көлік құралын тіркеудің мемлекеттік нөмірі, жасалған нөмірі мен күні) беру туралы деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға жәбірленушінің өміріне, денсаулығына және (немесе) мүлкіне зиян келтіруге кінәлі тұлғада сақтандыру жағдайын растайтын құжат болған кезде жазбаша жүгіну;
- 7) Заңда көзделген тәртіппен сақтандыру төлемін, сондай-ақ зиянды өтеуді алу;
- 8) Ереженің 119-121-тармақтарында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгіну;
- 9) келтірілген зиян сомасының алынған сақтандыру төлемінің сомасынан асып түсуі мөлшерінде көлік құралының иесіне келтірілген зиянды өтеу туралы талап қоюға міндетті.

Заңда көзделген жағдайларда жәбірленушінің Ереженің 93-тармағында белгіленген құқықтары пайда алушы ретінде әрекет ететін өзге тұлғаларға ауысады.

9. Сақтандыру жағдайы орын алғандағы Сақтанушының әрекеттері

94. Сақтанушының міндеттері:

- 1) көлік оқиғасының және сақтандыру жағдайының басталғаны туралы өзіне белгілі болғанда дереу, бірақ үш жұмыс күнінен кешіктірмей, бұл туралы көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған сақтандырушыға қолжетімді тәсілмен (ауызша, жазбаша) хабарлауға міндетті. Ауызша хабарлама кейіннен (жетпіс екі сағат ішінде) жазбаша түрде расталуы керек. Егер сақтандыру полисін ұстаушы мен сақтандырылушы бір тұлға болмаса, сақтандырушыға жол-көлік оқиғасы мен сақтандыру жағдайы туралы хабарлау міндеттемесі сақтандырылушыға жүктеледі. Егер полис ұстаушы

(сақтандырылушы) дәлелді себептермен бұл әрекеттерді орындай алмаса, ол оны құжатпен растауы керек;

2) көлік оқиғасы орын алған кезде жәбірленушілерге және жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның қызметкерлеріне көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жасалған сақтандырушының атауы мен орналасқан жерін хабарлау;

3) көлік оқиғасын жасаған кезде ықтимал шығындарды болдырмау немесе азайту үшін қалыптасқан мән-жайларда ақылға қонымды және қол жетімді шаралар, оның ішінде мүлікті құтқару және зардап шеккен адамдарға көмек көрсету шараларын қабылдау;

4) тиісті органдар мен ұйымдарға олардың құзыретіне қарай (жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның бөлімшелері, мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдары, жедел медициналық көмек қызметі, авариялық қызметтер) көлік оқиғасы және зардап шеккен адамдар туралы хабарлау;

5) көлік оқиғасы орын алған кезде уәкілетті лауазымды адамның жазбаша жолдамасын алған кезден бастап екі сағаттан кешіктірмей, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес психикаға белсенді әсер ететін затты пайдалану фактісін және мас болу жай-күйін анықтау үшін медициналық куәландырудан өту;

б) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлаған күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы жәбірленушіні дереу, бірақ екі жұмыс күнінен кешіктірмей хабардар етуге міндетті.

Сақтанушының Ереженің 94-тармағының 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген міндеттері көлік оқиғасы болған кезде көлік құралын тікелей жүргізген адамға жүктеледі.

10. Сақтандыру жағдайының орын алуын және сақтандыру төлемінің мөлшерін негіздейтін құжаттар тізімі

95. Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талапты сақтанушы (сақтандырылушы) немесе пайда алушы болып табылатын басқа тұлға жазбаша нысанда, пайда алушының тұрғылықты жері, байланыс телефондары, банктік деректемелері, сақтандыру төлемдерін алу тәртібі - қолма-қол ақшамен немесе аударым арқылы көрсете отырып жазбаша нысанда ұсынады. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттармен банктік шот қоса беріледі. Өтініш берушінің өтініші бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талап электронды түрде немесе электрондық құжаттар түрінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, электронды түрде жіберілуі мүмкін. Сонымен бірге, сақтандыру төлемін электронды түрде беру туралы талап арыз берушіні сақтандырушыға сақтандырушы орналасқан жерде құжаттардың түпнұсқаларын ұсынудан босатпайды.

96. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және жәбірленушіге келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжат;

2) жәбірленушінің өміріне, денсаулығына зиян келген кезде жәбірленушінің еңбекке уақытша жарамсыздығы кезеңі туралы денсаулық сақтау ұйымдарының анықтамасының немесе жәбірленушінің мүгедектігін белгілеу туралы

мамандандырылған мекемелердің анықтамасының көшірмесі;

3) жәбірленушінің қайтыс болуы туралы куәліктің нотариалды куәландырылған көшірмесі;

4) пайда алушының зиянды өтетуге құқығын растайтын құжат (көшірмесі);

5) Ереженің 43-тармағында көзделген жағдайда зиянның мөлшерін айқындау туралы өтініш;

6) Пайда алушының жеке куәлігінің көшірмесі (жеке тұлға үшін) немесе заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхаттың түпнұсқасы;

7) сақтанушы (сақтандырылушы) сақтандыру жағдайы туындаған кезде шығынның алдын алу немесе азайту мақсатында шеккен шығындарды растайтын құжаттар - бар болса;

97. Сақтандырушының сақтанушыдан (сақтандырылушыдан) не жәбірленушіден қосымша басқа құжаттарды талап етуіне жол берілмейді.

98. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы өтініш беруші ұсынған құжаттардың толық тізімін олардың қабылданған күнін көрсете отырып, екі данада анықтама жасауы керек. Егер сақтанушы (сақтандырылушы, пайда алушы) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішті электронды түрде жіберсе, сақтандырушы оған осы куәлікті электронды түрде бере алады. Өтініш беруші сақтандырушыға жеке жүгінген кезде куәліктің бір данасы өтініш берушіге беріледі, екінші данасы өтініш берушінің белгісімен бірге сақтандырушыда қалады.

11. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары

99. Жәбірленуші (ол қайтыс болған жағдайда Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты зиянды өтетуге құқығы бар тұлға), сондай-ақ сақтанушы (сақтандырылған адам) немесе жәбірленушіге (адамға зиянды өтетуге құқығы бар) келтірілген зиянды сақтандырушының жауапкершілігі көлемінің шегінде шығыстарды өтеген, Заңда сәйкес сақтандыру төлеміне құқықты иемденген өзге тұлға.

100. Мүлікке зиян келтірілген кезде осы мүліктің меншік иесі, ал ол қайтыс болған жағдайда — зиянды өтетуге құқығы бар адамдар зардап шегуші деп танылады.

101. Жәбірленушінің жазбаша нысанда жасалған өтініші немесе нотариат куәландырған сенімхат бойынша сақтандыру төлемі денсаулықты және (немесе) мүлікті қалпына келтіру бойынша қызметтер көрсеткен (көрсететін) тұлғаға тікелей жүргізілуі мүмкін.

102. Жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі басқа сақтандыру шарттары бойынша оған (зиянды өтетуге құқығы бар тұлғаларға) тиесілі сомаларға қарамастан жүзеге асырылады.

103. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде сақтандырушының пайда алушыдан оның сақтандырушыға талап ету құқығын шектейтін шарттарды қабылдауды талап етуге құқығы жоқ.

104. Сақтандырушының сақтандыру жағдайы басталған күнгі осы мүліктің нарықтық құны мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асырған жағдайда мүлікке немесе оның қалдықтарын иемдену құқығы бар.

105. Сақтандырушы жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына зиян келтіру фактісі болмаған кезде ішкі істер органдары берген оқиға схемасымен бірге жол қозғалысы ережелерін бұзу туралы хаттаманың негізінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға құқылы.

106. Егер сақтандыру жағдайының басталуына әкеп соққан оқиғаның нәтижесінде жәбірленушінің денсаулығы нашарласа (мүгедектік не мүгедектіктің жоғарырақ тобы белгіленсе) не жәбірленуші қайтыс болса, онда сақтандырушы жәбірленушіден (пайда алушыдан) келіп түскен өтініш пен тиісті құжаттар негізінде заңда белгіленген тәртіппен және мөлшерде сақтандыру төлемінің сомасын қайта есептеуді жүргізуге міндетті. Бұл ретте сақтандыру төлемінің сомасын қайта есептеу кезінде бұрын төленген сомалар есепке алынады.

12. Сақтанушыға не Сақтандырылушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың жетіспеушілігі туралы хабарлау мерзімдері

107. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушы өтеуге тиіс зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бұл туралы жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, өтініш берушіге хабарлауға міндетті.

13. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру, не одан бас тарту туралы шешімді қабылдау мерзімдері

108. Сақтандыру төлемін сақтандырушы Ереженің 96-тармағында көзделген құжаттарды алған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде жүргізеді.
109. Бірнеше зардап шеккендердің мүлкіне зиян келтірілген жағдайда сақтандырушы барлық зардап шеккендердің құжаттарын алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде, бірақ басқа сақтандырылушылардың құжаттарды ұсынғанына қарамастан, бірінші сақтандырушыға құжаттарды ұсынған жәбірленушіден құжаттарды алған күннен бастап 15 күнтізбелік күннен кешіктірмей сақтандыру төлемін бастауға міндетті.
110. Сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асырмаған кезде сақтандырушы пайда алушыға Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 353-бабында белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.
111. Егер сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан бас тартуға негіздер болса, сақтандырушы өтініш түскен күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде Ереженің 96-тармағында қарастырылған барлық құжаттарды өтініш берушіге сақтандыру төлемін толық немесе ішінара бас тарту туралы тиісті шешімін жазбаша нысанда дәлелді негіздемемен жіберуге міндетті.

14. Шарттың тоқтатылу жағдайлары

112. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты келесі жағдайларда тоқтатылған болып есептеледі:
- 1) шарттың қолданылу мерзімі өтсе;
 - 2) шарттың мерзімінен бұрын бұзалуы.
113. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде Сақтандырушы бір жұмыс күні ішінде сақтанушыны және деректер базасын қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымды көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуын тоқтату туралы хабардар етеді. Бұл ретте көлік құралының иесі (егер ол жойылмаса) міндетті сақтандырудың осы сыныбын (түрін)

жүзеге асыруға құқығы бар кез келген сақтандырушымен жаңа кезеңге көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасуға міндетті.

- 114.** Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.
- 115.** Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату үшін сақтанушы (сақтанушы қайтыс болған жағдайда - оның мұрагері (мұрагерлері)) сақтандырушыға жазбаша өтініш береді.
- 116.** Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған және міндетті сақтандырудың жаңа шартын осы сақтандырушымен жасасқан кезде сақтандырушының мынадай формула бойынша есептелетін сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін ұстап қалуға құқығы бар:

$$ЧСП = СП * n/N,$$
мұндағы:
ЧСП – сақтандырушы ұстайтын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);
СП - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен);
n - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген сәттен бастап ол мерзімінен бұрын тоқтатылған сәтке дейін (күндермен), айналыс күнін қоса алғанда, өткен мерзім;
N - көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау мерзімі (күндермен).
- 117.** Ереженің 116-тармағында көзделген талаптар орындалмаған жағдайда, сақтандырушы көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін ұстап қалуға құқылы:

№ р/с	Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген сәттен бастап оны мерзімінен бұрын тоқтату сәтіне дейін өткен мерзім	Сақтандырушы ұстап қалатын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (жылдық сақтандыру сыйлықақысының пайызымен)
1	2	3
1	15 күнге дейін	15
2	16 күннен 1 айға дейін	20
3	1 айдан 2 айға дейін	30
4	2 айдан 3 айға дейін	40
5	3 айдан 4 айға дейін	50
6	4 айдан 5 айға дейін	60
7	5 айдан 6 айға дейін	70
8	6 айдан 7 айға дейін	75
9	7 айдан 8 айға дейін	80
10	8 айдан 9 айға дейін	85

11	9 айдан 10 айға дейін	90
12	10 айдан 11 айға дейін	95
13	11 айдан жоғары	100

15. Дауларды шешу тәртібі, оның ішінде міндетті сақтандыру жөнінде туындайтын дауларды реттеу ерекшеліктері

118. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қаралады.
119. Көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде сақтанушының (жәбірленушінің, пайда алушының) төмендегідей құқықтары бар:
 - 1) сақтандырушыға (оның ішінде сақтандырушының филиалы, өкілдігі, интернет-ресурстары арқылы) талаптарды көрсете отырып және оның талаптарын растайтын құжаттарды қоса бере отырып жазбаша өтініш жіберу, немесе
 - 2) көлік құралдары иелерінің жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі) немесе сотқа өтініш жіберуге құқылы.
120. Сақтандырушы сақтанушыдан (жәбірленушіден, пайда алушыдан) өтініш алған кезде бес жұмыс күні ішінде дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, қарайды және жазбаша жауап береді.
121. Сақтанушы (жәбірленуші, пайда алушы) сақтандыру омбудсманына жүтінген жағдайда сақтандырушы сақтанушының, жәбірленушінің (пайда алушының), сақтандыру омбудсманының сұрау салуы бойынша дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды сұрау салуды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.

16. Қосымша шарттар

122. Ережеде айтылмаған барлық мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес реттеледі.
123. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасына енгізілетін өзгерістер нәтижесінде Ереженің жекелеген тармақтары Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келсе, онда олар күші жойылады және ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізілгенге дейін Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормалары қолданылады. Бұл ретте Ереженің жекелеген тармақтарының күшін жоғалту жалпы ережелердің жоғалуына немесе жарамсыздығына әкеп соқпайды.

Акционерное общество «Страховая компания «Amanat»

**Утверждены
Решением Совета директоров
Протокол от 20.12.2018 г.**

**Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности
владельцев транспортных средств**

г. Алматы, 2018 г.

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 2 из 25
---	--	---	---------------------

Оглавление

1.	Общие положения.....	3
2.	Перечень объектов страхования.....	4
3.	Порядок определения страховых сумм. Страховая премия	5
4.	Перечень страховых случаев	11
5.	Исключение из страховых случаев и ограничение страхования	12
6.	Срок и место действия договора страхования	13
7.	Порядок заключения договора страхования	14
8.	Права и обязанности сторон	17
9.	Действия страхователя при наступлении страхового случая.....	20
10.	Перечень документов, подтверждающих наступление страхового случая и размер убытков.....	21
11.	Порядок и условия осуществления страховых выплат	22
12.	Срок уведомления страхователя или застрахованного о недостающих документах, необходимых для осуществления страховой выплаты.....	23
13.	Срок принятия решения о страховой выплате или отказе в страховой выплате ...	23
14.	Условия прекращения договора страхования	23
15.	Порядок разрешения споров, в том числе особенности урегулирования споров по обязательному страхованию.....	25
16.	Дополнительные условия.....	25

1. Общие положения

1. Настоящие Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств (далее - Правила) разработаны в соответствии с Гражданским кодексом Республики Казахстан, Законом Республики Казахстан «Об обязательном страховании гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств» (далее – Закон).
2. В соответствии с настоящими Правилами, Акционерное общество «Страховая компания «Аманат» (далее - Страховщик), заключает договоры обязательного страхования гражданско-правовой ответственности с владельцами транспортных средств.
3. Основные понятия, используемые в настоящих Правилах:
 - 1) система «бонус-малус» - система скидок и надбавок, используемая при расчете размера страховой премии, подлежащей уплате по договору обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, посредством применения к страхователю (застрахованному) повышающих или понижающих коэффициентов в зависимости от наличия или отсутствия страховых случаев по его вине с присвоением соответствующего класса по данной системе;
 - 2) потерпевший - лицо, жизни, здоровью и (или) имуществу которого причинен вред в результате эксплуатации транспортного средства, обязанность по возмещению которого согласно законодательству Республики Казахстан, возложена на страхователя (застрахованного) как на владельца транспортного средства;
 - 3) пассажир - физическое лицо, заключившее договор перевозки с перевозчиком в устной или письменной форме;
 - 4) комплексный договор - договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, заключаемый физическим лицом, являющимся владельцем двух и более единиц транспортных средств, указанных в страховом полисе, и действующий в отношении только одного застрахованного физического лица;
 - 5) гражданско-правовая ответственность владельца транспортного средства - установленная гражданским законодательством Республики Казахстан обязанность физических и юридических лиц возместить вред, причиненный жизни, здоровью и (или) имуществу третьих лиц в результате эксплуатации транспортного средства как источника повышенной опасности;
 - 6) эксплуатация транспортного средства - использование транспортного средства для передвижения по дорогам, а также по прилегающим к ним обустроенным или приспособленным и используемым для движения транспортных средств территориям;
 - 7) владелец транспортного средства - физическое или юридическое лицо, владеющее транспортным средством на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления либо любым другим законном основании (договоре имущественного найма, в силу распоряжения компетентного органа о передаче транспортного средства и другое);
 - 8) транспортное происшествие - происшествие, возникшее в процессе эксплуатации транспортного средства и с его участием, а также движения

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 4 из 25
---	--	---	---------------------

отделившихся от транспортного средства частей и находящегося на нем груза, в результате которых причинен вред третьим лицам;

9) выгодоприобретатель - лицо, которое в соответствии с Законом является получателем страховой выплаты;

10) страховой случай - событие, с наступлением которого договор страхования предусматривает осуществление страховой выплаты;

11) страховой омбудсман - независимое в своей деятельности физическое лицо, осуществляющее урегулирование разногласий между участниками страхового рынка в соответствии с Законом Республики Казахстан «О страховой деятельности»;

12) страховая сумма - сумма денег, на которую застрахован объект страхования и которая представляет собой предельный объем ответственности страховщика при наступлении страхового случая;

13) страховая премия - сумма денег, которую страхователь обязан уплатить страховщику за принятие последним обязательств произвести страховую выплату страхователю (выгодоприобретателю) в размере, определенном договором страхования;

14) страховая выплата - сумма денег, выплачиваемая страховщиком страхователю (выгодоприобретателю) в пределах страховой суммы при наступлении страхового случая;

15) страховщик - юридическое лицо, получившее лицензию на право осуществления страховой деятельности на территории Республики Казахстан в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, обязанное при наступлении страхового случая произвести страховую выплату страхователю или иному лицу, в пользу которого заключен договор (выгодоприобретателю), в пределах определенной договором суммы (страховой суммы);

16) застрахованный - лицо, в отношении которого осуществляется страхование;

17) страхователь - лицо, заключившее договор страхования со страховщиком. Если иное не предусмотрено договором страхования, страхователь одновременно является застрахованным;

18) стандартный договор - договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств, заключаемый физическим или юридическим лицом, являющимся владельцем транспортного средства, указанного в страховом полисе, и действующий в отношении одного или нескольких застрахованных лиц;

19) прямое урегулирование - механизм урегулирования страхового случая, при котором возмещение вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего в транспортном происшествии, осуществляет страховщик, с которым у потерпевшего заключен договор обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств в пределах объема ответственности, предусмотренного Законом.

2. Перечень объектов страхования

4. Объектом обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств (далее - обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств) является имущественный интерес застрахованного лица, связанный с его обязанностью, установленной

гражданским законодательством Республики Казахстан, возместить вред, причиненный жизни, здоровью и (или) имуществу третьих лиц в результате эксплуатации транспортного средства как источника повышенной опасности.

5. Обязательному страхованию подлежит гражданско-правовая ответственность владельцев:
 - 1) легковых, грузовых автомобилей, автобусов, микроавтобусов и транспортных средств, построенных на их базе, мототранспорта и прицепов (полуприцепов) к ним, зарегистрированных (подлежащих государственной регистрации) в подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения, а также трамваев и троллейбусов;
 - 2) временно въехавших (ввезенных) на территорию Республики Казахстан;
 - 3) транспортных средств, указанных в подпунктах 1) и 2) пункта 5 Правил, доставляемых своим ходом с организаций-изготовителей, ремонтных и торговых организаций, органов таможенного контроля к месту регистрации, а также снятых с учета подразделением уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения в связи с изменением места жительства владельца или изменением права собственности.
7. Гражданско-правовая ответственность владельца транспортного средства подлежит страхованию по каждой единице эксплуатируемого им транспортного средства. Заключение договора добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств не освобождает владельца транспортного средства от обязанности по заключению договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
8. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не заключается в случае въезда на территорию Республики Казахстан зарегистрированного в другом государстве транспортного средства, владелец которого заключил договор страхования ответственности владельцев транспортных средств, признаваемый Республикой Казахстан в соответствии с условиями международного договора, заключенного между этим государством и Республикой Казахстан
9. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не заключается владельцами, транспортные средства которых не подлежат государственной регистрации и учету (за исключением трамваев и троллейбусов) в подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения в соответствии с законодательством Республики Казахстан.
10. Не подлежит обязательному страхованию гражданско-правовая ответственность лица, управляющего транспортным средством в силу исполнения своих служебных или трудовых обязанностей, в том числе на основании трудового или иного договора с владельцем транспортного средства, либо в присутствии владельца транспортного средства на основании его волеизъявления без оформления письменной формы сделки.

3. Порядок определения страховых сумм. Страховая премия

11. Предельный объем ответственности страховщика по одному страховому случаю (страховая сумма) составляет (в месячных расчетных показателях):
 - 1) за вред, причиненный жизни или здоровью каждого потерпевшего и повлекший:

гибель - 2000;

установление инвалидности:

I группы - 1600,

II группы - 1200,

III группы - 500;

«ребенок-инвалид» - 1000;

увечье, травму или иное повреждение здоровья без установления инвалидности - в размере фактических расходов на амбулаторное и (или) стационарное лечение, но не более 300;

2) за вред, причиненный имуществу одного потерпевшего, — в размере причиненного вреда, но не более 600;

3) за вред, причиненный одновременно имуществу двух и более потерпевших, — в размере причиненного вреда, но не более 600 каждому потерпевшему. При этом общий размер страховых выплат всем потерпевшим не может превышать 2 000. В случае превышения размера вреда над предельным объемом ответственности страховщика страховая выплата каждому потерпевшему осуществляется соразмерно степени вреда, причиненного его имуществу.

12. Страховая выплата за вред, причиненный жизни и здоровью потерпевшего, повлекший гибель или установление инвалидности, осуществляется в размере предельного объема ответственности страховщика, установленного пунктом 11 Правил.
13. Для расчета размера страховой выплаты используется месячный расчетный показатель, установленный в соответствии с законодательным актом Республики Казахстан, на день осуществления страховой выплаты.
14. Расходы, понесенные страхователем (застрахованным) в целях предотвращения или уменьшения убытков, подлежат возмещению страховщиком, если такие расходы были необходимы или были произведены для выполнения указаний страховщика, даже если соответствующие меры оказались безуспешными. Такие расходы возмещаются в фактических размерах, при этом общая сумма страховой выплаты и компенсации расходов не должна превышать страховую сумму, установленную договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств. Если расходы возникли в результате исполнения страхователем указаний страховщика, они возмещаются в полном размере безотносительно к страховой сумме. Указанные расходы возмещаются страховщиком непосредственно лицу, понесшему их.
15. При недостаточности предельного объема ответственности для полного возмещения причиненного вреда страхователь возмещает потерпевшему разницу между страховой суммой и фактическим размером вреда.
16. В случае смерти потерпевшего лицу, осуществившему погребение потерпевшего, страховщиком возмещаются расходы на погребение в размере ста месячных расчетных показателей.
17. Для расчета годовой страховой премии, подлежащей уплате при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, используется базовая страховая премия, к которой в зависимости от места регистрации транспортного средства, типа транспортного средства, возраста и стажа вождения страхователя (застрахованного), срока эксплуатации

транспортного средства и наличия или отсутствия страховых случаев по вине лиц, гражданско-правовая ответственность которых застрахована (система «бонус-малус»), применяются коэффициенты, установленные пунктами 19-26 Правил. Уменьшение или увеличение размера страховой премии по иным основаниям, не предусмотренным Законом, не допускается.

- 18.** Базовая страховая премия устанавливается в размере 1,9 месячного расчетного показателя.
- 19.** Коэффициенты по территории регистрации транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

п/п	Наименование области, города республиканского значения, столицы	Размер коэффициента по территории регистрации транспортного средства (для столицы, городов республиканского и областного значения)
1	2	3
1.	Алматинская область	1,78
2.	Южно-Казахстанская область	1,01
3.	Восточно-Казахстанская область	1,96
4.	Костанайская область	1,95
5.	Карагандинская область	1,39
6.	Северо-Казахстанская область	1,33
7.	Акмолинская область	1,32
8.	Павлодарская область	1,63
9.	Жамбылская область	1,00
10.	Актюбинская область	1,35
11.	Западно-Казахстанская область	1,17
12.	Кызылординская область	1,09
13.	Атырауская область	2,69
14.	Мангистауская область	1,15
15.	Алматы	2,96
16.	Астана	2,2

- 20.** Для иных городов и населенных пунктов в областях, указанных в пункте 19 Правил, для расчета годовой страховой премии дополнительно используется поправочный коэффициент в размере 0,8.
- 21.** В случае временного въезда транспортного средства на территорию Республики Казахстан применяется коэффициент по территории регистрации в размере 4,4. На случаи, предусмотренные подпунктом 3) пункта 5 Правил, коэффициенты по территории регистрации транспортного средства не распространяются.
- 22.** Коэффициенты по типу транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

№ п/п	Тип транспортного средства	Классификация в соответствии с нормативным правовым актом Министерства внутренних дел Республики Казахстан	Размер коэффициента по типу транспортного
----------	----------------------------	--	---

			средства
1	2	3	4
1.	Легковые	«В» - автомобили, полная масса которых не превышает 3500 кг и число сидячих мест которых, помимо сидения водителя, не превышает 8	2,09
2.	Автобусы до 16 пассажирских мест включительно	«Д» - автомобили, предназначенные для перевозки пассажиров и имеющие более 8 сидячих мест, помимо сидения водителя	3,26
3.	Автобусы свыше 16 пассажирских мест	«Д» - автомобили, предназначенные для перевозки пассажиров и имеющие более 8 сидячих мест, помимо сидения водителя	3,45
4.	Грузовые	«С» - грузовые автомобили, полная масса которых превышает 3500 кг	3,98
5.	Троллейбусы, трамваи	Троллейбусы, трамваи	2,33
6.	Мототранспорт	«А» - мотоциклы, мотороллеры и другие мототранспортные средства	1,00
7.	Прицепы (полуприцепы)	«Е» - составы транспортных средств с тягачами, относящимися к категориям транспортных средств «В», «С» или «Д»	1,00

23. Коэффициенты в зависимости от возраста и стажа вождения устанавливаются для физических лиц в следующем размере:

№ п/п	Возраст и стаж вождения	Размер коэффициента в зависимости от возраста и стажа вождения
1	2	3
1.	Менее 25 лет/стаж вождения менее 2 лет	1,10
2.	Менее 25 лет/стаж вождения более 2 лет	1,05
3.	25 лет и старше/стаж вождения менее 2 лет	1,05
4.	25 лет и старше/стаж вождения более 2 лет	1,00

24. Для юридических лиц коэффициент, предусмотренный пунктом 23 Правил, устанавливается в размере 1,2.

25. Коэффициенты в зависимости от срока эксплуатации транспортного средства устанавливаются в следующем размере:

№ п/п	Срок эксплуатации транспортного средства	Размер коэффициента в зависимости от срока эксплуатации транспортного средства
1	2	3

1.	До 7 лет включительно	1,00
2.	Свыше 7 лет	1,10

26. Коэффициенты по системе «бонус-малус» с присвоением соответствующего класса по окончании срока страхования устанавливаются в следующем размере:

Класс на начало срока страхования	Размер коэффициента	Класс по окончании срока страхования с учетом наличия страховых случаев по вине страхователя (застрахованного)				
		0 страховой случай	1 страховой случай	2 страховых случаев	3 страховых случаев	4 и более страховых случаев
1	2	3	4	5	6	7
Класс М	2,45	0	М	М	М	М
Класс 0	2,30	1	М	М	М	М
Класс 1	1,55	2	М	М	М	М
Класс 2	1,40	3	1	М	М	М
Класс 3	1,00	4	1	М	М	М
Класс 4	0,95	5	2	1	М	М
Класс 5	0,90	6	3	1	М	М
Класс 6	0,85	7	4	2	М	М
Класс 7	0,80	8	4	2	М	М
Класс 8	0,75	9	5	2	М	М
Класс 9	0,70	10	5	2	1	М
Класс 10	0,65	11	6	3	1	М
Класс 11	0,60	12	6	3	1	М
Класс 12	0,55	13	6	3	1	М
Класс 13	0,50	13	7	3	1	М

Расчет класса по системе «бонус-малус», присваиваемого страхователю (застрахованному), производится ежегодно в порядке, предусмотренном нормативным правовым актом уполномоченного органа.

27. Основанием для применения страховщиком коэффициентов по системе «бонус-малус» является страховой отчет, содержащий информацию о классе, присвоенном страхователю (застрахованному), полученный страховщиком из базы данных. В случае отсутствия в базе данных информации о страхователе (застрахованном) страховщик при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на новый срок применяет понижающий коэффициент согласно таблице, приведенной в пункте 26 Правил, при предоставлении страхователем оригинала предыдущего договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
28. Страховщик обязан не позднее трех рабочих дней с даты заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств уведомить об этом организацию по формированию и ведению базы данных, и уполномоченный орган.
29. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств впервые страхователю присваивается класс 3.
30. Коэффициенты, предусмотренные пунктом 26 Правил, не применяются к физическим лицам, чья гражданско-правовая ответственность наступила в случаях, предусмотренных пунктами 76 и 78-80 Правил, и юридическим лицам.
31. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев

транспортных средств на срок менее двенадцати месяцев, за исключением случаев временного въезда на территорию Республики Казахстан, размеры страховых премий на единицу транспортного средства рассчитываются по следующей формуле:

$СП = ГСП * n/N$, где:

СП - размер страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, заключаемого на срок менее двенадцати месяцев (в тенге);

ГСП - размер годовой страховой премии (в тенге);

n - срок заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в днях);

N - 365 дней (в високосный год 366 дней).

В случае временного въезда на территорию Республики Казахстан размер страховой премии на единицу транспортного средства рассчитывается по следующей формуле:

$СП = ГСП * K$, где:

СП - размер страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, заключаемому на срок менее двенадцати месяцев (в тенге), в случае временного въезда на территорию Республики Казахстан;

K - поправочный коэффициент в зависимости от срока пребывания на территории Республики Казахстан, указанный в пункте 32 Правил.

32. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на период временного въезда на территорию Республики Казахстан устанавливаются следующие коэффициенты:

№ п/п	Срок страхования при осуществлении обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств, зарегистрированных в иностранных государствах и временно используемых на территории Республики Казахстан	Коэффициент
1	до 15 дней (включительно)	0,2
2	от 16 дней до 1 месяца	0,3
3	2 месяца	0,4
4	3 месяца	0,5
5	4 месяца	0,6
6	5 месяцев	0,65
7	6 месяцев	0,7
8	7 месяцев	0,8
9	8 месяцев	0,9
10	9 месяцев	0,95
11	10 месяцев и более	1

33. По комплексному договору страховая премия уплачивается за одну единицу транспортного средства, при этом размер страховой премии определяется равным наибольшей величине из размеров страховых премий, установленных для транспортных средств, указанных в страховом полисе.

34. По стандартному договору страховая премия рассчитывается по каждому застрахованному и подлежит уплате страхователем в размере, равном наибольшей величине из размеров страховых премий, рассчитанных по каждому

- застрахованному.
35. Владельцы транспортных средств - участники Великой Отечественной войны и лица, приравненные к ним, инвалиды I и II групп, пенсионеры при заключении стандартного договора уплачивают страховые премии в размере пятидесяти процентов от подлежащей к уплате страховой премии, рассчитанной в соответствии с пунктами 17-34 Правил.
Если транспортное средство эксплуатируется также другими владельцами, не относящимися к категории лиц, указанных в части первой настоящего пункта, то обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств осуществляется без предоставления такой льготы.
36. В случае заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием интернет-ресурса страховщика по усмотрению страховщика страхователю может быть предоставлена скидка в размере не более десяти процентов от подлежащей к уплате страховой премии, рассчитанной в соответствии с пунктами 17-34 Правил.
При этом в договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств должны быть одновременно указаны общая сумма страховой премии и сумма страховой премии с учетом скидки (при наличии).
Не допускается предоставление скидок при заключении договоров обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств иными способами без использования интернет-ресурса страховщика, в том числе через страховых агентов.
37. Если договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств не предусмотрено иное, страховая премия уплачивается страхователем разовым платежом.
38. Страховщик вправе предусмотреть в договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств уплату страховой премии в рассрочку. При этом страховщик несет ответственность перед страхователем в течение всего срока действия договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств. Неуплата страхователем очередного страхового взноса не может являться для страховщика основанием для досрочного прекращения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
39. Страховщик предоставляет возможность оплаты страховой премии безналичным способом через интернет-ресурс страховщика.
40. При несвоевременной уплате очередного страхового взноса страхователь обязан уплатить страховщику неустойку в порядке и размере, установленных статьей 353 Гражданского кодекса Республики Казахстан.

4. Перечень страховых случаев

41. Страховым случаем признается факт наступления гражданско-правовой ответственности застрахованного по возмещению вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу лиц, признанных потерпевшими, в результате эксплуатации застрахованным транспортным средством, указанного в договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
42. Размер вреда, причиненного жизни и здоровью потерпевшего, определяется в соответствии с Законом на основании документов, выданных соответствующими организациями.

43. Определение размера вреда, причиненного имуществу, производит страховщик в течение десяти рабочих дней на основании заявления об определении размера вреда по форме, установленной нормативным правовым актом уполномоченного органа.
44. Определение размера вреда, причиненного транспортному средству, осуществляется страховщиком в соответствии с нормативным правовым актом уполномоченного органа.
45. Выгодоприобретатель, имуществу которого причинен вред, обязан сохранять данное имущество в таком состоянии, в каком оно находилось после транспортного происшествия, до подачи им или страхователем (застрахованным) заявления об определении размера вреда страховщику, а также в течение десяти рабочих дней со дня подачи указанного заявления предоставить возможность страховщику произвести осмотр поврежденного имущества.
46. Если Страховщиком в срок, установленный пунктом 43 Правил, не будет определен размер причиненного вреда, то страхователь (застрахованный) либо потерпевший (выгодоприобретатель) или их представители могут воспользоваться услугами оценщика и начать восстановление (утилизацию) имущества. Затраты на услуги оценщика, понесенные страхователем (застрахованным) либо потерпевшим (выгодоприобретателем) или их представителями, подлежат возмещению страховщиком вне зависимости от страховой выплаты.
47. Определение размера вреда, причиненного транспортному средству, осуществляется оценщиком в соответствии с нормативным правовым актом уполномоченного органа, указанного в пункте 44 Правил.
48. Результат определения размера вреда, причиненного транспортному средству, произведенного оценщиком, в случае, предусмотренном пунктом 46 Правил, принимается Страховщиком для осуществления страховой выплаты потерпевшему (выгодоприобретателю) или его представителю.
49. Страховщик осуществляет страховую выплату в размере вреда, определенном в соответствии с нормативным правовым актом Национального Банка Республики Казахстан.
50. Страховщик не вправе удерживать со страховой выплаты, причитающейся выгодоприобретателю, собственные расходы, связанные с определением размера вреда.
51. Умышленное создание страхового случая, а также иные мошеннические действия, направленные на незаконное получение страховой выплаты, влекут ответственность в соответствии с Уголовным кодексом Республики Казахстан.

5. Исключение из страховых случаев и ограничение страхования

52. Страховщик вправе полностью или частично отказать в страховой выплате, если страховой случай произошел вследствие:
 - 1) умышленных действий выгодоприобретателя, направленных на возникновение страхового случая либо способствующих его наступлению, за исключением действий, совершенных в состоянии необходимой обороны и крайней необходимости;
 - 2) действий выгодоприобретателя, признанных в порядке, установленном законодательными актами Республики Казахстан, умышленными уголовными или

- административными правонарушениями, находящимися в причинной связи со страховым случаем.
53. Основанием для отказа страховщика в осуществлении страховой выплаты может быть также следующее:
- 1) получение выгодоприобретателем соответствующего возмещения убытка от лица, виновного в причинении убытка;
 - 2) использование страхователем (застрахованным) транспортного средства в соревнованиях, испытаниях или при обучении вождению в специально предназначенных для этого местах;
 - 3) причинение вреда при погрузке или разгрузке транспортного средства;
 - 4) причинение вреда имуществу потерпевшего в виде денег, ценных бумаг, золота, изделий из серебра, драгоценностей, украшений, произведений искусства или других ценностей;
 - 6) нарушение потерпевшим требований пункта 45 Правил.
54. Страховщик освобождается от осуществления страховой выплаты, если страховой случай наступил вследствие:
- 1) воздействия ядерного взрыва, радиации или радиоактивного заражения;
 - 2) военных действий;
 - 3) гражданской войны, народных волнений всякого рода, массовых беспорядков или забастовок.
55. Страховая выплата не осуществляется за поврежденное транспортное средство, указанное в страховом полисе.
56. Страховщик не вправе отказать в страховой выплате по основаниям, не предусмотренным Разделом 5 Правил.

6. Срок и место действия договора страхования

57. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств вступает в силу и становится обязательным для сторон с даты, установленной договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
58. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств заключается сроком на двенадцать месяцев с даты вступления его в силу.
59. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств должен быть заключен с момента возникновения у физического или юридического лица права владения транспортным средством, но не позднее десяти рабочих дней с момента государственной регистрации (перерегистрации) данного транспортного средства в подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения.
60. Допускается заключение договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на срок иной, чем предусмотрено пунктом 58 Правил:
- 1) при сезонной эксплуатации транспортного средства, но не менее шести месяцев;
 - 2) с кредиторами (страхователями) принудительно ликвидируемой страховой организации-участника системы гарантирования страховых выплат;
 - 3) в случаях, предусмотренных подпунктом 3) пункта 5 Правил на срок, предшествующий государственной регистрации транспортного средства, но не менее чем на пять календарных дней;

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 14 из 25
---	--	---	----------------------

4) в случае временного въезда транспортного средства на территорию Республики Казахстан на весь период временного въезда, но не менее чем на пять календарных дней.

61. Действие договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств ограничивается территорией Республики Казахстан, если иное не предусмотрено международным договором, заключенным Республикой Казахстан.

7. Порядок заключения договора страхования

62. Обязательное страхование ответственности владельцев транспортных средств осуществляется на основании договора, заключаемого между страхователем и Страховщиком в соответствии с Законом.
63. Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств предусматривается осуществление страховой выплаты по обязательствам, возникшим вследствие причинения вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, за исключением возмещения морального вреда и упущенной выгоды потерпевшего, включая утрату товарной стоимости имущества, а также возмещения неустойки в связи с нарушением потерпевшим сроков поставки товаров или производства работ (оказания услуг), иных его обязательств по контрактам (договорам).
64. По договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств страхователь обязуется уплатить страховую премию, а страховщик обязуется при наступлении страхового случая осуществить страховую выплату выгодоприобретателю в размере, порядке и сроки, которые установлены Законом.
65. Договоры обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств подразделяются на следующие виды:
- 1) стандартный;
 - 2) комплексный.
66. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств заключается путем оформления страховщиком страхового полиса в электронной форме.
- Основанием для заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств является заявление страхователя, содержащее данные, необходимые для расчета страховой премии и идентификации страхователя, застрахованного.
67. Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств по желанию страхователя может быть заключен путем письменного обращения к страховщику либо обмена информацией между страхователем и страховщиком в электронной форме с использованием интернет-ресурса страховщика.
68. Страховой полис помимо условий, перечисленных в статье 826 Гражданского кодекса Республики Казахстан, должен содержать размер предельного объема ответственности страховщика по одному страховому случаю и указание на вид договора.
69. Требования по содержанию и оформлению страхового полиса по обязательному страхованию ответственности владельцев транспортных средств устанавливаются законодательством Республики Казахстан о страховании и страховой деятельности.

70. Внесение изменений и дополнений в страховой полис не допускается.
71. Если страховщик заключил договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на условиях, ухудшающих положение страхователя (застрахованного) или потерпевшего по сравнению с тем, которое предусмотрено Законом, то при наступлении страхового случая страховщик несет обязательства перед страхователем (застрахованным) и потерпевшим на условиях, установленных Законом.
72. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в электронной форме интернет-ресурс страховщика используется для обмена электронными информационными ресурсами между страхователем (застрахованным, выгодоприобретателем) и страховщиком. При подаче заявления для заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в электронной форме от страхователя не требуется использования специализированного программного обеспечения. Перечень интернет-ресурсов страховых организаций, используемых для заключения договоров обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в электронной форме, размещается на интернет-ресурсе организации по формированию и ведению базы данных.
73. Порядок обмена электронными информационными ресурсами между страхователем (застрахованным, выгодоприобретателем) и страховщиком устанавливается нормативным правовым актом уполномоченного органа.
74. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием интернет-ресурса страховщика страховщик обязан обеспечить:
- 1) незамедлительное отправление страхователю уведомления о заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств либо отказе в его заключении (с указанием причин отказа) в виде электронного сообщения;
 - 2) возможность проверки страхователем информации по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств через информационную систему организации по формированию и ведению базы данных;
 - 3) хранение договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в электронной форме с обеспечением круглосуточного доступа для страхователя на интернет-ресурс страховщика;
 - 4) возможность страхователю (застрахованному, выгодоприобретателю) создания и отправки страховщику информации в электронной форме (заявления, уведомления и (или) иные документы, сведения), необходимой для:
 - изменения сведений, переоформления договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
 - досрочного прекращения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
 - уведомления о наступлении страхового случая;
 - проведения оценки размера причиненного вреда;
 - получения страховой выплаты.
- Уведомление о заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств направляется от организации по формированию

и ведению базы данных.

Требования к порядку и содержанию уведомления о заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств определяются уполномоченным органом.

75. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием интернет-ресурса страховщика данный договор страхования считается заключенным страхователем на предложенных страховщиком условиях с даты уплаты страхователем страховой премии (первого страхового взноса в случае уплаты страховой премии в рассрочку), если иное не предусмотрено договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
76. При заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием интернет-ресурса страховщика страхователь уплачивает страховую премию (первый страховой взнос в случае уплаты страховой премии в рассрочку) после ознакомления с условиями страхования, предусмотренными Правилами, подтверждая тем самым свое согласие заключить этот договор присоединения на предложенных ему условиях.
77. Страховщик обеспечивает возможность заключения договоров обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием интернет-ресурса страховщика круглосуточно.
78. Не допускается деятельность страховых агентов по заключению договоров обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с использованием информационных систем страховых организаций, предназначенных для заключения договоров страхования в электронной форме посредством информационного взаимодействия между страхователем и страховщиком.
79. Оплата страховой премии по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств производится физическим лицом единовременным платежом.
80. Заключение договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в местах проведения их обязательного технического осмотра и регистрационных подразделениях уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения осуществляется только с организацией, осуществляющей финансовые услуги в указанных местах, представляющей агентские услуги страховых компаний.
81. По стандартному договору может быть застрахована гражданско-правовая ответственность одного или нескольких владельцев транспортного средства.
82. Стандартный договор заключается на каждую единицу эксплуатируемого транспортного средства.
83. Страховой полис должен содержать сведения о страхователе (застрахованном, застрахованных) и эксплуатируемом транспортном средстве.
84. По стандартному договору считается застрахованным гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного), возникшая в результате причинения вреда третьим лицам самим страхователем (застрахованным) либо в случае:
 - 1) управления транспортным средством лицом, имеющим право на его управление в присутствии страхователя (застрахованного);

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 17 из 25
---	--	---	----------------------

- 2) управления транспортным средством лицом на основании трудового или иного договора со страхователем (застрахованным), оформленного в письменной форме;
 - 3) управления транспортным средством лицом, противоправно завладевшим транспортным средством, если ответственность за причиненный вред возложена на страхователя (застрахованного).
85. По комплексному договору может быть застрахована гражданско-правовая ответственность физического лица, являющегося владельцем двух и более единиц транспортных средств.
 86. Комплексный договор заключается на все эксплуатируемые транспортные средства.
 87. Страховой полис должен содержать сведения о страхователе (застрахованном) - физическом лице и эксплуатируемых им транспортных средствах.
 88. По комплексному договору считается застрахованным гражданско-правовая ответственность страхователя (застрахованного), возникшая в результате причинения вреда третьим лицам самим страхователем (застрахованным) либо в случае:
 - 1) управления транспортным средством лицом, имеющим право на его управление в присутствии страхователя (застрахованного);
 - 2) управления транспортным средством лицом, противоправно завладевшим транспортным средством, если ответственность за причиненный вред возложена на страхователя (застрахованного).

8. Права и обязанности сторон

89. **Страхователь вправе:**
 - 1) требовать от страховщика разъяснения условий обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, своих прав и обязанностей по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
 - 2) запросить от организации по формированию и ведению единой базы данных по страхованию (далее - база данных) информацию о наличии в базе данных сведений о договоре обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, заключенном страхователем со страховщиком, в обязанности которого входит внесение сведений по нему в базу данных. Данное право распространяется также на застрахованного;
 - 3) ознакомиться с результатами определения размеров причиненного вреда, произведенного страховщиком, и страховой выплаты, осуществленной страховщиком;
 - 4) досрочно прекратить договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
 - 5) обратиться к страховщику с учетом особенностей, предусмотренных пунктами 119-121 Правил, либо страховому омбудсману или в суд для урегулирования вопросов, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
 - 6) направить заявление и прилагаемые документы страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе через его интернет-ресурс, либо через страховщика, в том числе его филиал, представительство);
 - 7) получить страховую выплату в случаях, предусмотренных Законом.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие права страхователя, не противоречащие гражданскому законодательству Республики Казахстан.

90. Страхователь обязан:

- 1) при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств представить страховщику сведения о себе, каждом застрахованном, включенном в страховой полис, транспортном (транспортных) средстве (средствах), двойном страховании, сезонной эксплуатации транспортного средства, временном въезде на территорию Республики Казахстан и праве на уменьшение размера страховой премии в порядке, предусмотренном Законом, необходимые для внесения в заявление и копии необходимых документов, подтверждающих сведения, указанные в заявлении;
- 2) уплачивать страховые премии в размере, порядке и сроки, которые установлены договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 3) обеспечить переход к страховщику права обратного требования к лицу, ответственному за наступление страхового случая.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие обязанности страхователя, не противоречащие законам Республики Казахстан.

91. Страховщик вправе:

- 1) при заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, кроме сведений, предусмотренных Гражданским кодексом Республики Казахстан, требовать от страхователя предоставления сведений, необходимых для внесения в договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в соответствии с Законом, в том числе информации о предшествующих договорах обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, страховых случаях и страховых выплатах;
- 2) запрашивать у соответствующих государственных органов и организаций, исходя из их компетенции, документы, подтверждающие факт наступления страхового случая и размер вреда, причиненного потерпевшим;
- 3) устанавливать причины и иные обстоятельства транспортного происшествия;
- 4) предъявлять право обратного требования лицу, ответственному за причинение вреда, в случаях, предусмотренных Законом;
- 5) отказать в осуществлении страховой выплаты полностью или частично по основаниям, предусмотренным Разделом 5 Правил.

Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие права страховщика, не противоречащие гражданскому законодательству Республики Казахстан.

92. Страховщик обязан:

- 1) ознакомить страхователя (застрахованного) с условиями обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, в том числе с правами и обязанностями сторон, возникающими из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 19 из 25
---	--	---	----------------------

- 2) по заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств оформить страхователю (застрахованному) страховой полис;
 - 3) предоставить льготу по уплате страховой премии лицам, указанным Законом;
 - 4) при получении сообщения о транспортном происшествии незамедлительно зарегистрировать его;
 - 5) в течение рабочего дня с даты получения письменного обращения потерпевшего или лица, имеющего согласно законам Республики Казахстан право на возмещение вреда в связи со смертью потерпевшего, письменно представить сведения о заключении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и дата заключения) страхователем, являющимся виновником транспортного происшествия, при наличии документа, подтверждающего страховой случай;
 - 6) в сроки и порядке, которые установлены Законом, по заявлению об определении размера вреда, причиненного имуществу, страхователя (застрахованного) либо потерпевшего (выгодоприобретателя) или их представителей провести расчет размера вреда, причиненного имуществу, и представить отчет о размере вреда на ознакомление выгодоприобретателю;
 - 7) при недостаточности документов, подтверждающих факт наступления страхового случая и размер подлежащего возмещению страховщиком вреда, в течение трех рабочих дней со дня их получения сообщить об этом заявителю с указанием полного перечня недостающих и (или) неправильно оформленных документов;
 - 8) при наступлении страхового случая произвести страховую выплату в размере, порядке и сроки, которые установлены Законом;
 - 9) при обращении с письменным требованием о возмещении причиненного вреда в порядке, предусмотренном статьей 26-1 Закона, произвести возмещение причиненного вреда в размере, порядке и сроки, установленные Законом;
 - 10) при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления рассмотреть требования страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) и предоставить письменный ответ с указанием дальнейшего порядка урегулирования спора в течение пяти рабочих дней;
 - 11) при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления, направляемого страховому омбудсману, перенаправить данное заявление, а также прилагаемые к нему документы страховому омбудсману в течение трех рабочих дней со дня получения;
 - 12) возместить страхователю (застрахованному) расходы, понесенные им в целях предотвращения или уменьшения убытков при страховом случае;
 - 13) обеспечить тайну страхования.
- Договором обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств могут быть предусмотрены и другие обязанности страховщика, не противоречащие законам Республики Казахстан.

93. Потерпевший вправе:

- 1) сообщить страховщику о транспортном происшествии, в результате которого ему причинен вред страхователем (застрахованным);

- 2) произвести вместо страхователя (застрахованного) сбор документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, и представить их страховщику;
- 3) воспользоваться услугами любого медицинского учреждения;
- 4) ознакомиться с результатами произведенного Страховщиком определения размеров причиненного вреда и страховой выплаты;
- 5) письменно обратиться к страховщику лица, виновного в причинении вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, о подтверждении сведений о наличии договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и дата заключения) у данного лица в порядке, предусмотренном Законом;
- 6) письменно обратиться в организацию по формированию и ведению базы данных о представлении сведений о наличии либо отсутствии договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) страхователя, государственный номер регистрации транспортного средства, номер и дата заключения) у лица, виновного в причинении вреда жизни, здоровью и (или) имуществу потерпевшего, при наличии документа, подтверждающего страховой случай;
- 7) получить страховую выплату в размере, а также возмещение вреда в порядке, предусмотренном Законом;
- 8) обратиться к Страховщику с учетом особенностей, предусмотренных пунктам 119-121 Правил, либо страховому омбудсману или в суд для урегулирования вопросов, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;
- 9) направить заявление и прилагаемые документы страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе его интернет-ресурс, либо через страховщика, его филиал, представительство);
- 10) предъявить требование о возмещении причиненного вреда к владельцу транспортного средства в размере превышения суммы причиненного вреда над суммой полученной страховой выплаты.

В случаях, предусмотренных Законом, права потерпевшего, установленные пунктом 93 Правил, переходят к иным лицам, выступающим в качестве выгодоприобретателей.

9. Действия страхователя при наступлении страхового случая

94. Страхователь обязан:

- 1) незамедлительно, но не позднее трех рабочих дней, как ему стало известно о наступлении транспортного происшествия и страхового случая, уведомить об этом страховщика, с которым заключен договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, доступным способом (устно, письменно). Сообщение в устной форме должно быть в последующем (в течение семидесяти двух часов) подтверждено письменно. В случаях, когда страхователь и застрахованный не являются одним и тем же лицом, то обязанность по информированию страховщика о наступлении транспортного происшествия и

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 21 из 25
---	--	---	----------------------

страхового случая возлагается на застрахованного. Если страхователь (застрахованный) по уважительным причинам не имел возможности выполнить указанные действия, он должен подтвердить это документально;

2) при совершении транспортного происшествия сообщить потерпевшим и сотрудникам уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения наименование и место нахождения страховщика, с которым заключен договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств;

3) при совершении транспортного происшествия принять разумные и доступные в сложившихся обстоятельствах меры, чтобы предотвратить или уменьшить возможные убытки, в том числе меры к спасению имущества и оказанию помощи пострадавшим лицам;

4) сообщить в соответствующие органы и организации исходя из их компетенции (подразделения уполномоченного органа по обеспечению безопасности дорожного движения, органы государственной противопожарной службы, службу скорой медицинской помощи, аварийные службы) о транспортном происшествии и пострадавших лицах;

5) при совершении транспортного происшествия незамедлительно, но не позднее двух часов с момента получения письменного направления уполномоченного должностного лица пройти медицинское освидетельствование для установления факта употребления психоактивного вещества и состояния опьянения в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан;

6) незамедлительно, но не позднее двух рабочих дней со дня сообщения страховщику о наступлении страхового случая уведомить об этом потерпевшего.

Обязанности страхователя, указанные в подпунктах 2), 3) и 4) пункта 94 Правил, возлагаются на лицо, непосредственно управлявшее транспортным средством в момент транспортного происшествия.

10. Перечень документов, подтверждающих наступление страхового случая и размер убытков

95. Требование о страховой выплате к страховщику предъявляется страхователем (застрахованным) или иным лицом, являющимся выгодоприобретателем, в письменной форме с указанием места жительства, контактных телефонов выгодоприобретателя, банковских реквизитов (при необходимости), порядка получения страховой выплаты - наличными деньгами либо путем перечисления на банковский счет с приложением документов, необходимых для осуществления страховой выплаты. По желанию заявителя требование о страховой выплате может быть направлено в электронной форме с приложением документов, необходимых для осуществления страховой выплаты, в виде электронных копий или электронных документов. При этом требование о страховой выплате в электронной форме не освобождает заявителя от представления страховщику оригиналов документов по месту нахождения страховщика.

96. К заявлению о страховой выплате прилагаются следующие документы:

1) документ, подтверждающий факт наступления страхового случая и размер вреда, причиненного потерпевшим;

2) копия справки организаций здравоохранения о сроке временной нетрудоспособности потерпевшего в случае наличия факта причинения вреда

жизни, здоровью потерпевшего или справки специализированных учреждений об установлении инвалидности потерпевшего - в случае ее установления;

3) нотариально удостоверенная копия свидетельства о смерти потерпевшего;

4) документ, подтверждающий право выгодоприобретателя на возмещение вреда (копия);

5) заявление об определении размера вреда в случае, предусмотренном пунктом 43 Правил;

6) копия удостоверения личности выгодоприобретателя (для физического лица) или оригинал доверенности, выданной представителю юридического лица;

7) документы, подтверждающие расходы, понесенные страхователем (застрахованным) в целях предотвращения или уменьшения убытков при наступлении страхового случая, - при их наличии;

97. Истребование страховщиком дополнительно других документов от страхователя (застрахованного) либо потерпевшего не допускается.

98. Страховщик, принявший документы, обязан составить в двух экземплярах справку с указанием полного перечня представленных заявителем документов и даты их принятия. В случае отправки страхователем (застрахованным, выгодоприобретателем) заявления о страховой выплате электронным способом страховщик может представить ему данную справку в электронной форме. При личном обращении заявителя к страховщику один экземпляр справки выдается заявителю, второй экземпляр с отметкой заявителя в ее получении остается у страховщика.

11. Порядок и условия осуществления страховых выплат

99. Выгодоприобретателем является потерпевший (в случае его смерти лицо, имеющее согласно законам Республики Казахстан право на возмещение вреда в связи со смертью потерпевшего), а также страхователь (застрахованный) или иное лицо, возместившее потерпевшему (лицу, имеющему право на возмещение вреда) причиненный вред в пределах объема ответственности страховщика, установленного Законом, и получившее право на страховую выплату.

100. При причинении вреда имуществу потерпевшим признается собственник данного имущества, а в случае его смерти — лица, имеющие право на возмещение вреда.

101. По заявлению потерпевшего, оформленному письменно, или нотариально удостоверенной доверенности страховая выплата может быть осуществлена непосредственно лицу, оказавшему (оказывающему) ему услуги по восстановлению здоровья и (или) имущества.

102. Страховая выплата за вред, причиненный жизни и здоровью потерпевшего, осуществляется независимо от сумм, причитающихся ему (лицам, имеющим право на возмещение вреда) по другим договорам страхования.

103. При осуществлении страховой выплаты страховщик не вправе требовать от выгодоприобретателя принятия условий, ограничивающих его право требования к страховщику.

104. Страховщик имеет право на имущество или его остатки в случае осуществления им страховой выплаты в размере рыночной стоимости данного имущества на день наступления страхового случая.

105. Страховщик вправе осуществить страховую выплату на основании протокола о нарушении правил дорожного движения со схемой происшествия, выданного

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 23 из 25
---	--	---	----------------------

органами внутренних дел, при отсутствии факта причинения вреда жизни и здоровью потерпевшего.

- 106.** Если в результате события, приведшего к наступлению страхового случая, у потерпевшего наступит ухудшение здоровья (устанавливается инвалидность либо более высокая группа инвалидности) либо смерть, то страховщик на основании поступившего от потерпевшего (выгодоприобретателя) заявления и соответствующих документов обязан произвести перерасчет суммы страховой выплаты в порядке и размере, установленных Законом. При этом при перерасчете суммы страховой выплаты принимаются в зачет ранее выплаченные суммы.

12. Срок уведомления страхователя или застрахованного о недостающих документах, необходимых для осуществления страховой выплаты

- 107.** Страховщик обязан при недостаточности документов, подтверждающих факт наступления страхового случая и размер подлежащего возмещению страховщиком вреда, в течение трех рабочих дней со дня их получения сообщить об этом заявителю с указанием полного перечня недостающих и (или) неправильно оформленных документов.

13. Срок принятия решения о страховой выплате или отказе в страховой выплате

- 108.** Страховая выплата производится страховщиком в течение пятнадцати рабочих дней со дня получения им документов, предусмотренных пунктом 96 Правил.
- 109.** В случае причинения вреда имуществу нескольких потерпевших страховщик обязан начать страховую выплату в течение семи рабочих дней со дня получения им документов всех потерпевших, но не позднее 15 календарных дней со дня получения документов от потерпевшего, первым представившего страховщику документы, независимо от представления документов другими застрахованными.
- 110.** При несвоевременном осуществлении страховой выплаты страховщик обязан уплатить выгодоприобретателю неустойку в порядке и размере, установленных статьей 353 Гражданского кодекса Республики Казахстан.
- 111.** При наличии оснований для отказа в осуществлении страховой выплаты страховщик обязан в течение семи рабочих дней со дня получения заявления и всех документов, предусмотренных пунктом 96 Правил, направить заявителю соответствующее решение о полном или частичном отказе в страховой выплате в письменной форме с мотивированным обоснованием причин отказа.

14. Условия прекращения договора страхования

- 112.** Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств считается прекращенным в случаях:
- 1) истечения срока действия договора;
 - 2) досрочного прекращения договора.
- 113.** При осуществлении страховой выплаты Страховщик в течение одного рабочего дня информирует страхователя и организацию по формированию и ведению базы данных о прекращении действия договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств. При этом владелец транспортного средства (если оно не уничтожено) обязан заключить договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств на

- новый период по его выбору с любым страховщиком, имеющим право на осуществление данного класса (вида) обязательного страхования.
- 114.** Договор обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств прекращается досрочно в случаях, установленных Гражданским кодексом Республики Казахстан.
- 115.** Для досрочного прекращения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств страхователь (в случае смерти страхователя - его наследник (наследники)) подает письменное заявление страховщику.
- 116.** При досрочном прекращении договора обязательного страхования ответственности владельцев и заключении нового договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств с этим же страховщиком страховщик имеет право на удержание части страховой премии, рассчитываемой по следующей формуле:

$$\text{ЧСП} = \text{СП} * n/N,$$
где:
ЧСП - размер страховой премии, удерживаемой страховщиком (в тенге);
СП - размер страховой премии, оплаченной по договору обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в тенге);
n - срок, прошедший с момента вступления в силу договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств до момента его досрочного прекращения (в днях), включая день обращения;
N - срок заключения договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств (в днях).
- 117.** При несоблюдении условия, предусмотренного пунктом 116 Правил, Страховщик имеет право на удержание части страховой премии при досрочном прекращении договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств в следующих размерах:

№ п/п	Срок, прошедший с момента вступления в силу договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств до момента его досрочного прекращения	Размер страховой премии, удерживаемой страховщиком (в процентах от годовой страховой премии)
1	2	3
1	до 15 дней включительно	15
2	от 16 дней до 1 месяца включительно	20
3	от 1 до 2 месяцев включительно	30
4	от 2 до 3 месяцев включительно	40
5	от 3 до 4 месяцев включительно	50
6	от 4 до 5 месяцев включительно	60
7	от 5 до 6 месяцев включительно	70
8	от 6 до 7 месяцев включительно	75
9	от 7 до 8 месяцев включительно	80
10	от 8 до 9 месяцев включительно	85

	Правила обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев транспортных средств	издание «4» от 20.12.2018 г. взамен издания «3» от 13.08.2018 г.	стр. 25 из 25
---	--	---	----------------------

11	от 9 до 10 месяцев включительно	90
12	от 10 до 11 месяцев включительно	95
13	свыше 11 месяцев	100

15. Порядок разрешения споров, в том числе особенности урегулирования споров по обязательному страхованию

118. Споры, вытекающие из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, рассматриваются в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.
119. При наличии спора, возникающего из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств, страхователь (потерпевший, выгодоприобретатель) вправе:
 - 1) направить Страховщику (в том числе через филиал, представительство, интернет-ресурсы страховщика) письменное заявление с указанием требований и приложением документов, подтверждающих его требования, либо
 - 2) направить заявление страховому омбудсману (напрямую страховому омбудсману, в том числе через его интернет-ресурс, либо через страховщика, в том числе его филиал, представительство) или в суд для урегулирования споров, возникающих из договора обязательного страхования ответственности владельцев транспортных средств.
120. Страховщик при получении от страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) заявления в течение пяти рабочих дней рассматривает и предоставляет письменный ответ с указанием дальнейшего порядка урегулирования спора.
121. В случае обращения страхователя (потерпевшего, выгодоприобретателя) к страховому омбудсману страховщик обязан по запросу страхователя, потерпевшего (выгодоприобретателя), страхового омбудсмана представить документы, относящиеся к рассмотрению и разрешению спора, в течение трех рабочих дней с даты получения запроса.

16. Дополнительные условия

122. Все, что не оговорено Правилами, регулируется в соответствии с законодательством Республики Казахстан.
123. Если в результате изменений в законодательство Республики Казахстан отдельные пункты Правил будут противоречить законодательству Республики Казахстан, то они утрачивают силу и до внесения изменений и дополнений в Правила применяются соответствующие нормы законодательства Республики Казахстан. При этом утрата силы отдельных пунктов Правил не влечет за собой утраты или недействительности Правил в целом.